

Frågor ställda på stödutbildningen 17.3.2023, Pemar

1. Undantaget för icke-produktiva arealer år 2023; vad ska man anmäla i stödansökan?
Svar: Livsmedelsverket kommer med närmare anvisningar i ansökningsguiden för åkerstöd som publiceras under våren.
2. Vad menar ni med träden på odlingsmark som inte får fällas i maj-oktober?
Svar: Fäll eller beskär inte träd på jordbruksmark under perioden 1.5–31.7. Genom förbudet mot beskärning av träd fredas fåglarnas häckningstid. Ett träd är en minst fyra meter hög växt med en eller flera stammar, en flerårig växt med vedstam eller en trädliknande buske med krona, vars stomme och grenar växer uppåt eller snett uppåt och vars trädlika stammar växer i tjocklek och längd. Som träd betraktas också en en som är under fyra meter hög. Förbudet mot fällning och beskärning gäller inte arealer med permanenta grödor eller arealer som omfattas av miljöavtalet om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och vård av landskapet.
3. Med tanke på växtföljden och glutenfri havre; hur går de ihop? Ska man ändå följa växtföljdskravet?
Svar: Växtföljdskravet ska följas oberoende av gröda.
4. Skyddsremsan mot vattendraget var 3 meter och 1 meters dikesrenen mot utfallsdiken tas bort. Ska det inte vara någon skyddsremsa mot utfallsdiken?
Svar: I stödsystemet krävs det i fortsättningen inte en dikesren eller skyddsremsa mot utfallsdiken. I Vipu-tjänsten kan du kontrollera vilka skiften som finns längs vattendrag.
5. Hur bred får skyddsremsan maximalt vara?
Svar: Minst 3 meter men får vara mellan 3 och 4 meter bred.
6. Gäller marktäcke, om gården har 100 ha åker varav 80 ha permanent vall, hur mycket får vara plöjt?
Svar: Kravet på minimiväxttäcke är 33% av den areal som inte är permanent gräsmark. När 80 ha är permanent gräsmark ska minimiväxttäcke följas på 20 ha varav 2/3 kan vara plöjt. Observera att resten av arealen ska uppfylla kraven på vad som räknas som växttäcke.
7. Var/hur ska man anmäla områden som är röjda hösten 2022?
Svar: Nya skiften som är röjda hösten 2022 och som har varit i jordbruksanvändning före 1.1.2023 anmäls normalt i stödansökan.
8. Om en del av åkern är Naturaområde ska man själv dra bort arealen vid uträkning och anmälan av växttäcke vintertid? Ska eller kan man?
Svar: Kravet på minimiväxttäcke gäller inte permanent gräsmark oberoende av om det hör till Naturaområde. Om man vill kan man dela upp basskiftet i två basskiften så att Naturaområdet blir ett eget basskifte.
9. Vad är inkomststöd, det är ju egentligen ett produktionsstöd? Vem har hittat på att namnet på stödet ska bytas?
Svar: Namnet har fastställts i CAP-strategin.
10. Överlappningar av stöd. Miljösystemet är naturvårdsvallarna och gröngödslingsvallarna etc. Finns det en koppling till miljöförbindelsen? Kan de här skiftena både få miljösystemstödet och stöd från miljöersättningen?

Svar: Miljöersättning för en gårdsspecifik åtgärd betalas inte för grüngödslingsvall, naturvårdsvall eller mångfaldsåker i samband med miljösystemet. Miljösystemets växttäckte vintertid kan väljas för skiften som omfattas av miljöersättningen.

11. Mångfaldsväxterna ska inte ha något växtskydd - gäller det också före sådd?

Svar: Växtskyddsmedel får inte användas på dessa skiften under hela kalenderåret.

12. Finns det begränsningar för hur tidigt man får slå naturvårdsvallar?

Svar: Nej, växtligheten ska slås minst vartannat år senast 31.8. Vid svåra ogräsfall varje år senast 31.8 så att ogräsen hindras från att sprida sig.

13. Kan man få stöd för naturvårdsvallar om man har över 75% vallväxter?

Svar: Jo, man kan få stöd. Stöd för miljösystem som gäller naturvårdsvallar, grüngödslingsvallar och mångfaldsväxter beviljas för högst 25 procent av stödsökandens areal som berättigar till direktstöd.

14. Om man 2023 sår havre med vallinsådd och är vall 2024 får man fånggrödsstöd 2023?

Svar: Jo, man kan få stöd bara man har valt åtgärden som gäller fånggrödor.

15. Markkarteringen brukar vara ett större problem i granskningarna. Är det analysdatumet i laboratoriet som gäller eller provtagningsdatumet? Ibland har datumet inte synts tydligt i materialet som odlarna fått.

Svar: Markkarteringen är i kraft fr.o.m. analysdatumet.

16. Skyddszoner: har lutningen på basskiftet betydelse, vilken ligger vid stor utfall? Endast läget invid vattendrag avgör?

Svar: Lutningen har ingen betydelse.

17. Miljöavtal: Att göra skötselplan är krävande och många behöver hjälp med det. I fråga om andra stödansökningar kan man göra ändringar efter 15.6. Är det möjligt att göra ändringar i skötselplanen efter 15.6.?

Svar: Skötselplanen ska gärna vara så fullständig som möjligt när man lämnar in den men den kan kompletteras vid behov. NTM-centralens handläggare kan vid behov begära tilläggsuppgifter till planen.

18. Havsvattennivån som kartlager i Vipu - när kommer den att bli synlig?

Svar: I samband med att huvudstödansökan öppnas.

19. Hur stor ska elförbrukningen vara för att man ska få investeringsbidrag för solpaneler?

Svar: Det är ännu inte fullständigt klart om ett dylikt projekt enligt den nya lagstiftningen ska tolkas som ett byggprojekt (minimikostnad 14 000 euro) eller som en maskininvestering (minimikostnad 6 000 euro). Finansiering kan beviljas endast för upp till den produktionskapacitet som motsvarar elbehovet i lantbruket. Behovet har tills vidare kunnat fastställas genom att jämföra den uppskattade årliga produktionen och den i beskattningen anmälda årsförbrukningen i lantbruket. Det går alltså inte att få finansiering för elanvändning i ett privathushåll. Riktigt små projekt kan ha svårt att klara sig i urvalsprocessen.

20. Vad för slags maskinanskaffningar kan man få stöd för? Det har ryktats om att det blir möjligt att få stöd för automatiserade, självkörande maskiner.

Svar: Enligt statsrådets förordning om strukturstöd till jordbruket kan stöd inte betalas för anskaffning av traktorer och kompaktlastare. Det är inte helt uteslutet att bevilja stöd för nya tekniska lösningar som kunde motiveras t. ex. med produktionens hållbarhet.

21. Hur ska täckdikning finansieras?

Svar: Investeringar som främjar miljöns tillstånd och hållbara produktionsätt, 40% understöd.

22. Ska man rita gränserna för bas- och jordbruksskiften själv i Vipu varje år?

Svar: Basskiftesgränserna finns automatiskt i Vipu-tjänsten. Jordbruksskiften måste ritas in varje år i Vipu-tjänsten. Med tanke på satellitövervakningen är det särskilt viktigt att de anmälda jordbruksskiftena ligger på rätt ställe.

23. Behöver man en speciell orsak att efter 15.6 ändra sin ansökan?

Svar: Nej.

24. Får man använda växtskyddsmedel då man bryter en träda på en icke-produktiv areal?

Svar: Du får inte gödsla eller använda växtskyddsmedel på en icke-produktiv areal i träda under tiden 1.1–31.8. Det är också förbjudet att använda betningsmedel. Förbudet mot användning av växtskyddsmedel gäller också kemisk bekämpning av flyghavre och andra främmande arter. Från och med 1.9 kan en icke-produktiv areal i träda betas eller skörden bärgas. Om du sår höstsådda växter på en icke-produktiv areal i träda kan du avsluta och bearbeta trädan tidigast 1.8.

På grund av kriget i Ukraina är det år 2023 undantagsvis tillåtet att odla skördeväxter på icke-produktiva arealer. Sådana skiften får gödslas och det är också tillåtet att använda växtskyddsmedel.

25. Behöver svartträdan (på små arealer som blivit osådda eller med vinterskador) ha en orsak?

Svar: Trädan kan vara utan växttäckning om du förbättrar kulturtillståndet på trädesåker genom att bekämpa svårutrotade ogräs eller utför kortvariga iståndsättningsåtgärder, vid force majeure eller exceptionella förhållanden eller om det finns någon annan särskild orsak till avvikelser.

Kortvariga iståndsättningsåtgärder är:

- dränering
- kalkning
- grävning och rensning av diken
- andra motsvarande åtgärder

Du kan avvika från kravet på trädornas växttäckning endast i den omfattning som orsaken till trädan förutsätter.

Med tanke på satellitövervakningen är det viktigt att man vidtar jordbruksåtgärder på skiftet.

26. Är höst- och vårvete olika växter med tanke på kravet på växtföljd i villkorligheten?

Svar: Ja.

27. Hur blir växtföljdskravet när man bryter en vall och sår en ettårig gröda; räknas arealen med i de 33 %:n?

Svar: Kravet gäller skiften där det **föregående** år har odlats ettåriga grödor.

28. Varför går det inte att använda sig av gamla jordprov (i fråga om miljöersättningens gårdsspecifika åtgärd Uppföljning av marken)?

Svar: Ersättning kan betalas för åtgärder som vidtagits och kostnader som uppstått fr.o.m. 1.5.2023, eftersom förbindelseperioden börjar 1.5.2023.

29. Om man anmält skiftet som naturvårdsåker med vall 2022 och i år anmäler naturvårdsvall, får man bryta vallen från 1.8 om man sår höstsäd?
Svar: Växtligheten på naturvårdsvallen måste bevaras ända till 31.8.
30. Finns det någon övre gräns för hur stor areal man får lägga till ekoförbindelsen?
Svar: Nej.
31. Hur smal får en skyddszon vara, max bredd är 50 m?
Svar: Skyddszonen ska vara minst 0,05 ha stor, och vid ett vattendrag ska den vara minst 3 meter bred. Om det på ett basskifte finns grundvattenområde eller Naturaområde kan hela basskiftet vara skyddszon.
32. Fodersamarbetsavtal med en ekodjurgård: kan alltså uppgöras med ett företag också? Detta nämns inte i ekoreglerna jag läst. Var hittar man detta?
Svar: Livsmedelsverket kommer med mer information om detta längre fram.
33. Räknas vall för honungsproduktion som avsalugröda?
Svar: Vallväxter räknas inte som avsalugrödor. Däremot räknas honungsfacelia som avsalugröda. Se frågan och svaret nedan.
34. Kan man ha övriga nektarväxter såsom sötväppling och blålucern, bland honungsfacelia, lite som en bottengröda till denna?
Svar: Honungsfacelia duger som avsalugröda. De övriga nämnda växterna kan vara bottengrödor. De räknas också som baljväxter och bördighetsgrödor i fråga om kravet på växtföljd inom ekologisk produktion.